

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

Saksbehandler
Hanne Nordgård
Kommunal- og samordningsstaben

Innvalgstelefon
73 19 92 76

Vår dato
06.02.2017
Deres dato
20.12.2016

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2011/8373-421.4
Deres ref.
11/45037-66

Trondheim kommune, Byplankontoret
Postboks 2300, Sluppen
7004 Trondheim

Fylkesmannens uttalelse til høring - reguleringsplan for Skjefstad Vestre og Benberg ved Ringvålvegen - Trondheim kommune

Fylkesmannen har mottatt ovennevnte reguleringsplan til uttalelse. Under følger merknader til planen på Fylkesmannens ulike fagområder:

Overordnede føringer

Planforslaget er i ikke i tråd med overordna planer. Området er uregulert og er i kommuneplanens arealdel 2012-24 (KPA) vist som landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF). I tillegg ligger planområdet innenfor hensynssone naturmiljø, viltkorridor.

Miljøvern

Det planlegges etablering av et massedeponi i et område avsatt til LNF-formål med hensynssone naturmiljø/viltkorridor i kommuneplanens arealdel. Området skal benyttes til oppfylling av ca. 1,1 million m³ rene masser. Oppfyllingen og istandsettingen av området skal skje i løpet av 10 år.

Behov for deponi

Det er utarbeidet en interkommunal plan for massedeponier i Trondheimsregionen. Bakgrunnen for IKAPs massedeponiplan var at næringen ønsket forutsigbarhet og etterspurte en plan for ledige deponiområder. Regionale myndigheter og kommunene ønsket på sin side en helhetlig vurdering av mulige deponiområder for å unngå mange konfliktfylte enkeltsaker. Løsningen ble en interkommunal plan for Trondheimsregionen. Målet var å lokalisere tilstrekkelig mange områder til å dekke regionens behov for deponiområder for de neste 10 årene og derigjennom hindre en bit-for-bit utfylling av viktige natur- og landbruksområder.

Det er anslått at det vil være et årlig behov for å deponere 2-2,5 millioner m³ masser (inkludert masser fra vegbygging). Masseuttak i forbindelse med ny veg over Heimdalsmyra forventes ferdig i løpet av 2018. Det vil gi en vesentlig reduksjon i det årlige behovet for massedeponi i noen år framover. Uten masser fra vegbygging kan det forventes et årlig deponeringsbehov på 1,5-2 mill m³.

Per i dag er det 7 større deponiområder i drift i Trondheim kommune med en samlet kapasitet på 3,3 mill³. I Klæbu er det per i dag tre større åpne deponier med en kapasitet på 1,3 mill m³. I Melhus er det kapasitet i to mindre deponi-

områder, mens det i Malvik er to åpne deponier med en total kapasitet på 600.000 m³. I tillegg kommer mindre, lokale deponier i både Melhus, Klæbu og Trondheim. *Per i dag er det altså kapasitet i åpne deponier til å ta imot rundt 5,5 mill m³.*

Flere større deponiområder i Trondheim og Klæbu er under regulering. Deponiene i Klæbu har kapasitet på rundt 1,4 mill m³. Deponier under planlegging i Trondheim har kapasitet på over 500.000 m³. Solberg og Røran, som ligger få km øst for Skjefstad har alene nok kapasitet til å ta imot 2 millioner m³. *Deponier under regulering i Trondheim og Klæbu gir en ytterligere deponikapasitet på rundt 4 mill m³ i løpet av de nærmeste årene.*

Det forventes noe utbygging på Lundåsen og Heimdal de nærmeste årene, men hovedvekten av de framtidige utbyggingsområdene i Trondheim ligger på østsiden av byen. Med tanke på både klima og nærmiljøulempen er det en fordel å deponere overskuddsmasser så nært utbyggingsområdene som mulig. Skjefstad vestre ligger i den sammenheng lite gunstig til i forhold til framtidige utbyggingsområder. Solberg og Røran, med kapasitet på 2 mill m³ og antatt drift på 15-20 år ligger nærmere byen enn Skjefstad. Fylkesmannen vurderer det som uheldig å åpne to store deponiområder så nært hverandre med tanke på den samlede belastningen økt tungtransport vil få for bebyggelsen langs Ringvålvegen.

Naturmangfold

Reguleringsplanen ligger innenfor Leinstrandkorridoren. Rådmannen viser i saksfremlegget til korridorens økologiske funksjon og skriver at deponi på Skjefstad «vurderes som uforenelig med opprettholdelse av Leinstrandkorridoren da områdets økologiske funksjon vil bli ytterligere redusert eller gå tapt ved gjennomføring av tiltaket.»

Naturmangfoldloven § 4 omhandler forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer. Her står det at «målet er at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig». I rundskriv T-2/16; Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet, står det at tiltak som kommer i konflikt med intakte sammenhenger mellom eller i tilknytning til større naturområder som har en viktig funksjon som forflytnings- og spredningskorridor for arter, gir grunnlag for innsigelse fra Fylkesmannen.

Bymarka

Bymarka har skogområder som i stor grad er skilt fra andre skogområder. Skogområdene omkranses av sjø, by og tettsted, og dyrkamark. Det er minimalt med funksjonelle vandringsveier mellom skogen i Bymarka og omkringliggende skoger. Leinstrandkorridoren vurderes å være den viktigste vandringsvei på land for dyr mellom skogen i Bymarka og skogene omkring. Korridorens funksjon har også vært tema i forbindelse med utbygging av E6 over Heimdalsmyra. For å ivareta områdets viktige funksjon som trekkveg og økologisk funksjonsområde bygges det en bred viltovergang over E6 med en kostnad på rundt 50 millioner kroner. Viltkorridoren er altså vurdert til å ha så stor verdi at storsamfunnet har valgt å bruke vesentlige investeringer på å sikre korridoren.

Leinstrandkorridoren er eneste reelle mulighet til å opprettholde en funksjonell viltkorridor mellom Bymarka og øvrige skogsområder. *Fylkesmannen vurderer at*

det er av vesentlig betydning å ivareta Leinstrandkorridoren som en funksjonell landbasert vilt-/økologiskkorridor for å opprettholde en best mulig for inn- og utvandring av arter til og fra Bymarka.

Hogst

Fagkyndige på Vitenskapsmuseet og i Miljøenheten i Trondheim kommune vurderer at korridoren er hardt presset av inngrep, men fungerer. Fylkesmannen har ingen grunn til å trekke disse vurderingene i tvil. Plankonsulent mener imidlertid at selve planområdet har mistet sin verdi etter at det nå er utført hogst i planområdet. Det ser fortsatt ut til å være kant- og annen vegetasjon i og omkring planområdet som gir skjul i dag (vurdert via flyfoto), samt at løvtreoppslag i løpet av få år vil gi ytterligere skjul. *Fylkesmannen vurderer at hogsten kan ha gitt en mindre og kortvarig reduksjon av verdi i selve hogstområdet, men at korridoren fortsatt vurderes som funksjonelt fungerende.*

Planforslagets konsekvens

Den samlede belastningen som Leinstrandkorridoren har blitt utsatt for, og fortsatt blir utsatt for, er stor. Hele korridorområdet har vært utsatt for en bit-for-bit fragmentering i mange år. Funksjonaliteten vurderes likevel fortsatt å være intakt. I følge ekspertnotatet fra 2014; «inngrep i form av massedeponi vil sperre hele viltkorridorens bredde vest for Hestsjøen, og medføre nesten en halvering av Leinstrandkorridorens totale bredde i dette kontaktpunktet mot marka». Fylkesmannen støtter i stor grad vurderingene. Tiltaket vil beslaglegge areal og skape forstyrrelse. *Fylkesmannen vurderer at det planlagte inngrepet, særlig i de årene anleggsperioden foregår, kan ha store negative konsekvenser for arter som ønsker å benytte vandringskorridoren. Kvaliteten på korridoren forventes å bli ytterligere redusert hvis tiltaket gjennomføres.*

Det er i nåværende stund igangsatt og planlagt mange tiltak i korridoren som har negative konsekvenser for arters mulighet til vandring i korridoren (blant annet utbygging av ny E6, utvidelse av masseuttaksområdene ved Skjøla, og planlegging av ytterligere deponiområder). Den økte samlede belastningen som korridoren nå i løpet av en kort periode kan bli utsatt for virker å være urovekkende stor. Avbøtende tiltak kan bidra til å redusere de negative effektene. Gjensetting av så mye vegetasjon som mulig, og tidlig revegetering er foreslått som tiltak. Fylkesmannen støtter dette som viktige avbøtende tiltak. *Fylkesmannen kan imidlertid ikke se at foreslåtte avbøtende tiltak er tilstrekkelige for å sikre at Leinstrandkorridoren ikke blir ødelagt funksjonelt de neste ti årene.*

Oppsummering behov og konsekvenser

- Allerede regulerte deponiområder og igangsatte reguleringsplaner gir en kapasitet på nesten 10 millioner m³.
- Kun få kilometer øst for Skjefstad ligger det et stort deponiområde med kapasitet på 2 millioner m³. Fylkesmannen mener behovet for deponi er ivaretatt både i regionen og i nærområdet.
- Fylkesmannen vurderer at det er av vesentlig betydning å ivareta Leinstrandkorridoren som en funksjonell landbasert vilt-/økologiskkorridor for å opprettholde en best mulig for inn- og utvandring av arter til og fra Bymarka.
- Fylkesmannen vurderer at det planlagte inngrepet, kan ha store negative konsekvenser for arter som benytter vandringskorridoren og vurderer at

det ikke er mulig å drive deponi og samtidig ivareta Leinstrandkorridorens økologiske funksjon på en god måte.

Med bakgrunn i naturmangfoldloven § 4 om forvaltningsmål for økosystem og rundskriv T-2/16, og med henvisning til kommuneplanens arealdel og IKAP har Fylkesmannen innsigelse til planen.

Landbruk og bygdeutvikling

Det fremgår at forslaget berører to mindre områder med overflatedyrka mark og fulldyrka mark. Til sammen berøres ca. 18 daa dyrka jord. Hoveddelen av området er skogareal som ifølge NIBIO har høy og middels bonitet. Et mindre område i vest er vist med lav bonitet. Siden våren 2015 skal deler av arealet ha blitt brukt som utmarksbeite for sau og storfe. For jordbruksarealene i sør (område 3) angir konsekvensutredningen for naturressurser følgende: «Arealene brukes ikke til matproduksjon, men blir benyttet som beite til storfe». Fylkesmannen er uenig i denne tolkningen av matproduksjon siden beiting med husdyr er en viktig del av norsk matproduksjon.

Innen planområdet inngår det også ca. 40 daa dyrkbar jord. Det fremgår av konsekvensutredningen for naturressurser, pkt. 3.4.1, at dyrkbar jord ikke har juridisk vern. Dette stemmer ikke. Fylkesmannen viser i den forbindelse til jordlova § 9, Om bruk av dyrka og dyrkbar jord.

Det fremgår at deponeringen vil gi 66 daa overflatedyrka- og fulldyrka jord. Helningen vil på det bratteste være 1:8, noe som gir god mulighet for maskinell drift. Det samlede jordbruksarealet øker, samt at det blir et større sammenhengende jordbruksområde. Det fremholdes at dette gir bedre driftsforhold enn dagens oppdelte områder.

Som uttrykt i uttalelsen til forhåndsvarslet, jf. brev av 14.11.11, er det isolert sett positivt med en økning av tilgangen på jordressurser. En oppdyrking av tilgrensende areal vil således kunne bidra til en bedre arrondering i området. Vi var også opptatt av at berørt jord blir istandsatt til minst samme kvalitet, og at det blir satt konkrete krav til kvalitet når arealet skal tilbakeføres. På generelt grunnlag vurderte vi at det er positivt at det søkes løsninger for å dekke deponibehovet uten at det berører store sammenhengende områder med jordbruksareal.

I høringen av Interkommunal arealplan for massedeponier i Trondheimsregionen frarådde Fylkesmannen et deponi på Skjefstad Vestre, jf. brev av 12.3.15. Dette var i stor grad ut fra viltinteressene i området. I et jordressursperspektiv er det andre områder i IKAP-planen som utfordrer jordvernet i større grad. *Vi vil likevel holde fast ved vår fraråding, og viser til at det er svært stor kapasitet i de avklarte områdene som enten er ferdigregulert eller under regulering, jf. omtale under Miljøvern. På bakgrunn av omfanget av dyrkbar jord innenfor planavgrensningen, kan ressursgrunnlaget økes vesentlig uavhengig av en ev. deponering.*

Tidsperspektiv

Det åpnes for en deponiperiode på inntil 20 år, noe Fylkesmannen vurderer som svært lang tid. I den forbindelse støtter Fylkesmannen rådmannens vurdering av at konsekvenser for landskapsbilde og kulturlandskap vil være omfattende og langvarige. I verste fall kan det også få konsekvenser for utførelsen av

tilbakeføringen til jordbruksareal. Dersom kommunen velger å gå videre med planarbeidet, bør det derfor vurderes å sette et kortere tidsperspektiv for deponeringen.

Krav til tilbakeføring

Det angis i bestemmelse § 3.2 at det skal lages en driftsplan, med bl.a. redegjørelse for mellomlagring av stedlig jordlag. Bestemmelse § 3.3 angir at det skal lages en avslutningsplan, som bl.a. skal beskrive oppbygging og sjikting av jorda. Krav til dette kan med fordel være en del av reguleringsplanens bestemmelser. Alternativt må det stilles krav om at gjennomføringen skal være i samsvar med føringer i KU Landbruk utarbeidet av Norsk Landbruksrådgivning.

Fylkesmannen fremmer derfor vilkår for egengodkjenning av planen inntil det er innarbeidet en bestemmelse som sikrer dette.

Bestemmelse § 3.3 angir videre at «De siste 1,2 meterne av oppfyllingen skal skje under regelmessig tilsyn av jordbruksfaglig personell etter opplæring av utførende personell.» Det er positivt at det skal føres tilsyn med siste del av tilbakeføringen. Generelt er dokumentasjon / kontroll av kvalitet i det øverste laget avgjørende for et godt sluttresultat. Etter Fylkesmannens vurdering må det imidlertid stilles konkrete krav til frekvensen på tilsynet. «Regelmessig» er et skjønnsmessig begrep, og kan medføre at tilsynet utføres relativt sjelden. Etter vår vurdering bør tilsynet i denne fasen være anslagsvis hver uke. Denne delen av gjennomføringen er såpass avgjørende for sluttresultatet, og det kan på kort tid utføres operasjoner som forringer dyrkingspotensialet og i verste fall skader produksjonsmediet.

Fylkesmannen fremmer derfor vilkår for egengodkjenning av planen inntil frekvensen for tilsynet i tilbakeføringsfasen er konkretisert. Etter vår vurdering bør det være anslagsvis hver uke.

Av samme hensyn mener vi at det kun bør være jordbruksfaglig personell som utfører tilsynet i tilbakeføringsfasen. Vi anbefaler derfor at bestemmelse § 3.1 endres slik at dette ivaretas.

Barn og unge

Ingen merknad.

Sosial og helse

Ingen merknad.

Samfunnssikkerhet

Ingen merknad.

Universell utforming

Fylkesmannen og Sør-Trøndelag fylkeskommune har begge et ansvar for å ivareta universell utforming i planleggingen. Vi har inngått avtale med fylkeskommunen om at de ivaretar universell utforming i uttalelser til plansaker.

Fylkesmannens konklusjon

Fylkesmannen fremmer ut fra landbrukshensyn vilkår for egengodkjenning knyttet til tilbakeføringen:

1. Det må innarbeides en bestemmelse som sikrer krav til gjennomføringen jf. merknader under Landbruk og bygdeutvikling.
2. Frekvensen for tilsynet i tilbakeføringsfasen må være konkretisert. Etter vår vurdering bør det være anslagsvis hver uke.

Med bakgrunn i at Leinstrandkorridorens økologiske funksjon er på et kritisk nivå, kan ikke Fylkesmannen akseptere etablering av massedeponi på Skjefstad Vestre. Fylkesmannen har av hensyn til naturmangfoldet, samt vurderinger opp mot allerede regulerte deponiområder, følgende innsigelse:

3. Med bakgrunn i naturmangfoldloven § 4 om forvaltningsmål for økosystem og rundskriv T-2/16, og med henvisning til kommuneplanens arealdel og IKAP har Fylkesmannen innsigelse til planen.

Punkt 3 innebærer dermed innsigelse til hele reguleringsplanen.

Med hilsen

Brit Skjelbred
fylkesmann

Tor Sæther
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kontaktpersoner: Landbruk: Margrethe Halsan, tlf. 73 19 92 73
Miljøvern: Harald Høydal, tlf. 73 19 92 14
Barn og unge: Jostein Magne Krutvik, tlf. 73 19 91 48
Sosial og helse: Jorunn Lervik, tlf. 73 19 93 09
Samfunnssikkerhet: Kaja K. Kristensen, tlf. 73 19 91 69
Reindrift: Helge Hansen, tlf. 73 19 93 90
Universell utforming: Sør-Trøndelag fylkeskommune
v. Vegard Hagerup, tlf. 73 86 64 46